EUZKEL--ATALA

OIARTZUN

Erri ontako abeslariak ere beren zaindari maitea ospatzeko asmoetan dira. Gaur 10'tan meza ederra, urren txistulariak beren trebetasuna agertuko dute, illunabarrean antzertxo bat tarteka abesti ederrakin alaituta.

Agiñagalde erri ontako alkate jauna bere bizitzeko etxea gogotik edertzen eta ugaritzen ari da, tellatu azpiko zurak landuten (tallatzen) Goriti'neko Ixidro eztilari trebea ari da, onentxen eskutik lan ederrik ateratzen da, berriro Donostiko batentzat egin dituanak ere ikusgarriak ziran.

Urriolabeitia jauna bere sendiratu da.

Unsain apaiz jauna ere men dago. Ongi etorri.

ENARA.

ELGOIBAR

EZKON IZPARRAK

Jun zan artian uztertu ziran txadon nagusian Etxeberria't. Pantzeska "txistulari" azkarra, Mugerza't. Miren neskatilla polirekin; Barrutia't. Puljentzi, Urreta't Jo-

sebe neskatilliarekin. Ondartza't. Mateo, Arbulo't. Brijida neskatilliarekin, eta Urkieta't. Joseba zarauztarra, emengo neskatilla polita dan Arriola't. Pelisitas'ekin, Astigarraga't. Gotzon azkoitiarra, emengo "Zabaleta" baserriko neskatilla polita dan Oñederra't. Benturarekin. Laister ezkondu-ko dira gure lagun Eizagirre't. Iñaki "Upai" pixu botatzallia, Arrillaga't. Bibiana neskatilla'rekin gaur au dala ta apaña emongo die, bere senide eta laguneri "Luaxa" deitzen dioten akeitetxian.

Artu guztiok nere zorion eta agurrik beroena guztiok.

EUSKEL IZENA

Irun zan igandian txadon nagusian ugutzatu zuten gure lagun Zabaleta't. Ildefonso eta Oxanguren't. Andone Deun Mikel ballerako irakaslearen neskatilla jaio berria, "Miren Begoña" euskel izen politak ezarrik. Zorionak guraso euskel zalori eta jarrai orrelaxe.

ITZALDIAK

Jun zan igandian emengo euzkolangilliak antolatuta izan zan benebenetako itzaldia. azaldurik oso argi eta garbi zer dan, edo zer esan nai duan eusko-langilliak Eibar'ko eusko langillietako lendakari azkarra dan Ormaetxea eta Gastelu yayu jaunak, gurtizko eta benetako txaluak irabazi zituzten, benetan merezi dute itzlari bi orrek, txalo orrek baño oroigarri aundiaguak ez daude ba berekin aiztu ta elgoibarko langilliak berekin, eta buakixueba nere txalorik beroenak izparringi ontatik.

Entzun dedaden ezkeroz esan bear diet Mendaro'ko biargiñeri datorren igandian zortzi uri polit aitan izango dala langillientako itzaldia arratsaldeko ordubietan izlariak izanik "Aberri" opatsuba eta Ormaetxea eta Gastelu. Orregaitik aditzen ematen dizutet mendarotar langilliori guztiok entzutera etorteko sasoez nun izango dan aditzen emango zaizute izparringien bitarte eta zai egon, zergaitik exe elgoibarko Eusko-Langillien Batzak langillien eskubidiak ugazabari eskatu die eta berak erantzun ere bai, eta batu oraintxe biargin guztiok zuen eskubidiak lortu nai baldin nai badezute.

AUTU

Arrona'txo uriko Kabo mikelete izateko autu dute ,orain arte emengo izan dan Oyarbide't. Jose, uri guztiak tamal benetakua artu du, jasoera au ikusita, ain zan gizon lexala bere Aurresti-Kutxa lanetan eta ostontzekuetan ere... ala ezaten dute berakin tratatu dutenak. Geu ere tamala artu degu gizon ezaguna giñuelako guztiok iraten ditugu paltak ludi onetako gizonak beintzak Elgoibar kaiola polita da baña, txoriok badezpadakuan omen gera, alan esaten oi zuten lenagokuak ere. Onen tokia betetzera ekarri dute Baranndiaran't. Jose Mendaro'ko kaboa. Ongi etorri eta begiak argi ibilli eta zure Oyarbide ikusi arte.

IRAKASKETAK

Datorren illau 8'an asita emengo Udal Ayuntamentu'ko aretuan asiera emango die "Alfa" josteko tramankulu edo maquina nai duten guztieri irakasketa "kursua" irakaslia bialduko du Eibar'ko "Alfa" olakuak. Izpar geiago nai dutenak zuzendu Gabilondo't. Abdon gana.

ESTALIXAK

Jun eban Udal batzarrian erabakia artu dute udal gixonak, gexo-etxeko kalegarbitzallieri atei-estalixak impermeabliak egiteko. Ba zan or dua aspaldian amaika euri artu dute beren bizkarretan.

OSTIKOLARIAK

Igandian emengo Lerun zalaian jokatu zuten ostikoketa jokua Donosti'ko Real Sociedad'eko reserbiak eta Eibar'ko Unión Deportiva Eibarresa'k Donostiarrak irabazi zuten lau eta utsakin eibartarrak.

ESKERRAK

Igandian amarretako jaupa nagusian, Eibarko arzipreste jaunak Urros't. Euketi jaunak eman zien esker bero eta maitetxoak, elgoibartar Ama Arrate'ko jaietan izan ziran guztien, eta esanaz guztiak berriz ere juateko gure Amari Arratera laguntzeko. Pozik juango gera Urroz jauna.

ELEIZ JAIA

Gexo etxeko eleizatxuan urtero bezela egiten ari da Ama Mirari "Milagro"-siaren eleiz jaia. Goizian seiretan, eta illuntzian. Azkenengo iru egunetan itzaldiak izango dira erderaz aita Paultar batek. ¿Euskeraz bat bera ere ez? Lotsagarria izango litzake orratio orixe beste bederatzi urretan erdaldunak berak eskatu itzaldi bat bada ere erderaz eta egin, eta guri Ama Miraritxuban itzaldi bak gure elez egin ez? Ikusiko degu J. L.

IZENTATU

Dute Otxandio'ko eresbatza Banda'ko zuzendari emengo seme dan Anzola't. Joseba mutill argia. Pozten gera eta zorion opatsubak.

LAISTERKETA

Datorren illbeltzaren 19'an jokatuko da, antxitxiketa bat, asi emengo gexo-etxe Hospital-etik eta Azkarate gañeko ariraño. Laisterkariak dira Azpiazu't. Errapael Azkoiti'ko "Izarre" baserrikua, eta Oñederra't. Pantzeska emengo Deun Laurenti "Zabaleta" baserriko mutilla. Jun zan igandian bota zituzten 500'na laurleko aldebanatatik 2.000 milla jokatzeko. Baserritarren eta zalien artian gar aundia dago antxitxiketa au ikusteko.

BESTE EZKONTZA BAT

Bilbao'n uztertu dira emengo alaba dan Etura't. Merzedes, bilbotar Ormaetxea't. Kepa "Pedro"-rekin. Zorionak eta luzaroko izan dedilla uztarri berri ori.

GEXORIK

Arkitzen da gure lagun Arriola't. Modesta. Laster sendatzia opa diogu.

NASKALDIA

Bostekua estutu diogu Donosti'tik etorri ta Arriola't. Josune neskatillieri.

Guztiz sendatu da Deun Laurentzi'ko irakasle dan G. Iturrioz't. Miren Kistiñe. Pozten gera benetan.

IZLARIA

Datorren astian emango diote asiera txadon nagusian Ama Sortze Garbia'ren bederatzı urrenari, eta bertan itzaldiak egingo ditu J. L. Aita Oiarzun buruñurdin kaputxinuak.

AIXERIXA.

MUTRIKU

"AMAGOIA"-RI

Asko poztu naiz jakitian oraindik ere umorea badezula Euskel-Atal onetara agertzeakin. Umore'rik ez duna ni naiz oraingo ontan; badakizu zergatik? Nik andregai bat idoro orduko, asten dira idazle batzuk, iñun diran gauzak esaten... da gero, potx "Aberri"-k.

Oraingo ontan ere polita gertatu zait neri "Altzeta" dala, ez dala; onek azkenengo "Argia" baten iñuan, Urretxua'n Praka motxakin alanbre gañian iñun diran abilidadeak egingo nituala... jakindu nere andregaiak ori, ta ¡kalabaza, bera komediantiakin ezkontzeko ez omen dago; ez orixe! Orra ba berriz ere "Aberri" alargun. Otoiz bat nere alde.

EZKONDEIA

Juan dan igandian iduki zuan bigarrengo deia Egurbide't. Joseba'k Gernika'ko gazte batekin.

Ori zala ta bere lagun talde batek, ikusgarrisko estropada egin zuten oitura dan bezela.

Baita ere, oitura dan bezela "Hotel"-peko, arbola azpitik. Loja zar petik, eta kontxa muturretik, iñun diran. ¡Ematiarren! zaratia entzuten zan.

NASTE

Egun batzuk emen igaro ondoren Bedia'ra juan da Ispizua't. Baleri; Bilbao'ra Agirrebengoa't. Anastasi.

ARRANTZALIAK

Eguraldi txarrak, alkarren gain ibilli dira juan diran egunetan, orregatik itxasoratu gabe egon dira gure arrantzaliak.

Beren irten aldietan ere oso arrantza gutxikin etxeratu dira.

ARRRANTZALE ZARRAK

Juan dan igandian Donostian egin zan "Arrantzale zar" aldezko batzarrian, emengo iru zar, lagunduak izan ziran:

Izagirre't. Pedro, 2.127 laurlekokin.
Urresti't. Klaudio, 2.242 laurlekokin.
Lezertua't. Inazio, 2.242 laurlekokin.

Aurten ere Mutriku'ko arrantzale zarren alde, Gipuzkua'ko ongille askok dirua eman dute; orrengatik 6,611 laurlekoren jabe dira arrantzale zar batzuk.

Ta mutrikuarrak zenbat eman degu? Kofradiak 100, ta Ayuntamentu jaunak, 50.

Madrid'ko kale garbitzalle batek eskatuko balu; gure ayuntamentuak 100 laurleko emango lituke; baño gure dirua guretzak ¡ori ez!

ABERRI.

MAÑARI

YUAN-ETORRI

—Begoña'ra yuan zan Barrenetxea't. Erramone.

—Berriz'tik etorri zan Telleria't. Miren bere mutikuaz.

—Deba'tik Alberdi't. Yoseba Mirena.

—Zornotza'ra yuan ziran Amantegi't. Birkide ta Larrea't. Pakunde ta Sekunde aiztak.

—Bilbo'ra yuan zan Lete't. Domeka.

LUGIÑAK BIZKOR

Aste onetan izan diran egualdi-on banaketan, lugiñak eztira lo egon. Arto-batzen, aillorba-bedarra ereiten eta gari ereiteko eta gari ereiteko lurrak gertetan zintzo ibili dira.

Atzera-mardo dabilzan egualdi onak baletoz gari ereite ta enparau solo bierrak be, laster litzakez egiñ. Baña "Algorri" zintzuak bere egueneko iragarkiyan iñoanez, ondiño be egualdiya ezta oso onduko.

¿Yan Martingo udatxuak tati egingo ete dau ba? Onez bada, ¡betor! esan bear dautsagu.

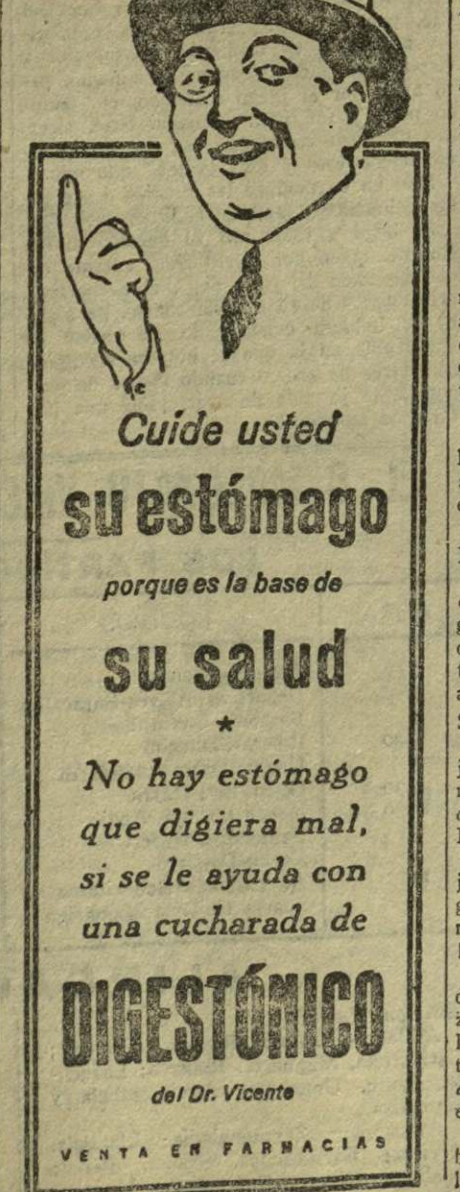

YAZORIKUA

Ugazaba batek beiñ agiraka garratz egin eutson bere morroi-mutillari, basora auntz bille bialdu ta ain barik etxeratu zalako. Erru barik ainbeste agiraka entzutia, mutillari etxakon atsegiñ izan; eta ugazabari bizi-bizi esan eutson.

—¡Konke! Egun guztiyen mendirik-mendi auntz bille alegiñ guztiyek egiñaz ibili naz ¿ta neuri asarre?

"Konke" itza mutillari entzutia, ugazabari benetan asarratu yakon; eta esku-makillia mutillaren bizkarrian apurtuaz, esan eutson.

—¡Lotsabako orrek! "Konke" ta alako berba txar eta zantarrak ¿nun ikasi dozak? ¡Ondiño olakorik! Ia beste beiñ esaik!...

Itxuraz, ugazabak, gitxitan entzun ebalako edo ,erderatik arturiko "konke" itza, itz txar eta zantartzat eukan. Eta bere oker ulertzia morroiaren bizkarrari ederto ordaindu erangin eutson..

MAÑARIKO.

GERNIKA

LOTSEA GALDU

Eguen arratsian, amalau urte inguruko mutiko arpegi luze bat, kukulumetxu jarri ta nasai egoan bere "zeregiñak" egiten; eta ez erri-sokondoren baten be, kale-kalian, alkate-ordekoa bizi dan etxe atadian baño...

Laster agertu zan gau-zaña eta gure mutiko arpegi luzeak ankajokoa egin eban. Ez, baña, egoan tokian ezaugarri-baltz atsitu bat itxi barik...

✤ ✤ ✤

Zer dala-ta dakartan izparringira albiste itxusi au?

Aspaldion geure kaliak lotsa guztia galdu dabeela esateko; kale-garbitzalle langilliak daukaguz ¡bai iñon badira!; goizaro garbi-garbi izten dituez kaliok baña... arratsera ezkero ¡kitu!

Goizean zazpitak inguruan, lo-zale larregi ezpazarie, jiratxu bat emon egizue geure kalietatik, batez be, erdiko-kaletik Goyenkale alderantz, Jon deunaren kaletik gora, eta txapela baño mokordo andiagoak maiztxu idoroko dozuez, baira, kontuz ezpazoaze, larraprast eginda jausi bere.

✤ ✤ ✤

Erri-zain gitxiegi daukaguzala, edonok dakiana da.

Eta daukaguzanak, mutikoen gaiztakerien ganera, ariyeldun jan-edariak noiz eta nok errian sartzen dituezan jagon bear dabe.

Eta ori ezin izan lei: edo bata, edo bestia, baño.

Onan ikusten doguz mutiko bardingoak erri-egaletan gaiztakeri eta jokoan ekiñalian. Zoaze prontoi barri aldera edozein ordutan.

Igande arratsalde eta illuntzetan, jantza-tokian, ezin ibilli lei: Ango neska-mutikoen arrapalada, zaratak eta nagosiagoen oin artean sartu-bearrak amairik eztauko. Araño eltzeko astirik, geure erri-zañak eztabe izaten.

Umiak jolastu bear dirala, edonok daki, eta guraso garianontzat, barriz, neska-mutikotxuen algara eta jolastea baño ederrago eta atsegiñagorik ezer eztago, baña goyan diñogun egurastokian zarataka ibilten diranak umetxuak baño andiagoak izaten dira...

Tira ba, naiko "pillosopokeri" jaurti dogu gaur. Ezertarako gauza izan badira alan be, ezta txarto izango.

PELOTA

Gaur igandian, arratsaldeko lauretan: Rezola eta Gurrutxagak Marino eta Kortabitarte'ri jokatu dautse.

—Bijar, astelenez: Ubilla eta Artazok, Peru eta Altuna'ri.

✤ ✤ ✤

Dima'ko ikastolako ogei bat mutiko, euren irakaslia buru ebela, atzo emen ikusi genduzan. Batzar-Etxea ta Gernika'n daukagun ze-ikusi guztia ikertu eta pozik etxeratu ziran.

✤ ✤ ✤

Baita geure erezbatzako artezkari dan Olaeta't. Sekunda lagun ebela, emen ibilli ziran barikuan Getxo'ko amalau soñulari, eta euren artian Gaintza't. Imanol, emengo eresbatzako nagosi izan dakoa.

ZEZILIA DEUNA

Euren zaindaria ondo ospatu eben atzo geure ereslariak.

Goizeko bostetako eresbatzako gaztetxuenak or ibilli ziran kalerik-kaleri erri guztia izartu bear ebela-ta.

Amarretan meza nagosia izan zan.

Illuntzean erri-enparantzea bete-beterik egoan, jantza-orduan; goizeko meza nagositan baño geyago, noski.

Eta arratsean Gernikan diran jatetxe guztiak nori jaten emon euki eben.

Ereslariak, guztiak batera, Makatzaga'ren alargunaren etxean bildu zirean, eta pozik urten eben.

Eta datorren urte-rarte.

BELU-MENDU.

AZKOITI

Deun Ander eguna ospatutzeko bere egunian illuntzian Eusko-Batzokian izango da apari eder gozo bat, bertako bazkidientzat, eta eskatzen da mesedez azkar bere ixena eman dezela nai dutenak bertara bildu, betiko eran atzera begira egon gabe.

✤ ✤ ✤

Deun Koikilli eguna ospatzen dute abeslari eta erespatzak igandian. Jaupa nagusia amaitzian erespatzak jotaldia azoka enparantzan gero oturuntza Alameda jatetxian.

MUTILTZA AGURRA

Atano irugarrenak bere lagun askorekin ostegun illuntzian oturuntz eder bat egiñaz gure lagun Elorza Igon'en jatetxian euki da alai eta umore ederragaz. Datorren astian Deun Andoni Urkiola'ko Basatxonoan alkartuko da. Zorionak.

SANTURTZERA

"Txadon-zaya" ango txadon nagusira dijua gure lagun Joaristi't. Kepa G. B. zanaren seme Eusebi. Asko poztutzen gera eta ondo bizi.

IRUGARREN PANTZESKARRAK

Igandian eukiko dute beren illeko eleizjaiak. Goizian Jaunartzia eta arratsaldian gure Jauna agirian dala agurtza eta txonitza.

BEDERATZI URRENA

Ama Miren Neskutsarenak, emango dio datorren larunbatian txadon nagusian goizian 6'tan asiera jaupa eta itzaldiak Aita Laskibar Josulagun dituala illuntzian bost terdietan izango da betiko eran Mirenen alabak gogotik ari dira gertatzen abesti eta abar

Zumayan Udara igarota etorri zaigu bere Jauregı ederrera bere sendiaz gure lagun aldun izandako Zelaya't. Bitoren jauna baita berekin batera bere illoba gazte Kepa. Ondo etorria izan zaitela gure artean.

GAIXORIK

Arkitzen zaigu aspalditxoan gure lagun Bergara't. Pio'ren aita Basili. Poztuko giñake jaunak lenbailen osasuna ematia.

NASKALDIA

Gure artian agurtu degu Arrizabalaga't. Karla (Abat mitrado) agurgarria, baita basartu gure lagun Asporosa't. Kosma euskalzale sutsua.

Euskeltzale eta abertzaleak zintzo benetako diran guztiak, igande goizian "Altzibar"-ko lekaimetan bilduko dirala zigur uste det, anaien gogoen alde otoi egitera aitzekia duten kendu ezkero. Orrela azaldu biar gera Jaungoiko zaliak gerala lenbizi, gero euskotar zintzoak izateko gure irakasliak erakutsi zigun bezela.

EGI-ALDE.

OÑATI

Ezkerrak milla ematen dizut
zeure anai guztiokin
usai goxodun bere txort ura
neri bialtziarekin.
Irakaslea ona zerala
azaldu dezu nirekin,
pozik nago ba t'izango dezu
ikasletxo bat zurekin.
¿Zeñek ez du ba nai izango
zulako jakintsuakin?
Esanagatik jakinduria
ez dagoala zurekin.
¿Zeñek znistu bear dizu ba
aurreko itz neurtuaikin
Nire akatsa orre naguro
ikusi t'erantzunakin...?
Parkatu bada jaun Kukupraka
nere ausardi aundia
nere izenak azaldu gabe
zedorrenak jakitea;
baña ez uste egin nuala
nualako txarkeria
baizikan uste nuan nik zala
onena alaxe eitia
¿Orregatikan jartzen zidazun
nuala "filosofia"...?
Esango dizut bene-benetan
sinistu zazu egia
ez nuala nik olerki ayetan
iñor zulatzeko ustia
ergelak berriz nola iratzartu...
naiz ba danetan nausia.
¿zelan izango naiz ba ni jauna
zuretzat askarregia?
¡zure ondoan zer naiz ba ni! ¿zer?
astalapiku aundia...
Bene-benetan nai det izan nik
zure lenengo ikaslia
orregatikan zabaldu nai det
ikastolako atia
baña lenengo joka didazu
uste ez nuan tronpia...
Izenak ditut oso itxusiak
eta oyek emen jartzia...
Jaun Orixe'k e naiko ote luke...?
ezetz da nere ustia,
baliteke ba izeñ oiekin
ingia bertan lertzia
obe izango det beste aldera
zertxobait nik ulertzia.

Oldozturikan zein bide degun
ezagutzeko onena
¡iduritu zait! errin erdiko
eran leku bat len aitatua deguna;
ogeita lauko igande ontan
antxen egongo naiz jauna
jaupa nausia bukatu ondoren
zuzen joango naiz ba ara.
Ezaungariak izango ditut,
t'anaitxek izango dira
oski ta jantzi jarri berriak
tontor gaberik bizkarra,
paparra txuri burua zuti
txapel aundi bat okerra.

PRAKAZAR.

GETXO - NEGURI

EGO AIZEA

Benetan dago indartsua egunokaz. Ezin ibili be egin leiteke aldi batzutan kaletik aize barrabau onegaz. Eroi bururik eginta geukoz; euskaldunori eztauskue onik egiten ego aldeko aizeok.

Au amaitu daitenean, eguraldi txarra barriro etorriko yaku, ba, onen ostean geyenatan beintzat alan yazoten da.

Beste zer esanik eztaukodanean izparringirako eguraldiagaz sartuten naz. Gizajo onek ordaindu bear dau neure zer esan-eza.

Igande onetan zelango eguraldia izango ete da ba? Ona ala txarra?

Bagagoz ba eguraldi onan gurarian igandetarako aspaldian eztalako eguraldi onik izan igandetan, ta astegunean, idazkolatan sartuta gagozanok, igandean azke gagozan lez, eguraldi ona izatea gura dogu, apur bat eurastu, ta birikietara aize osasuntsu apur bat sartu daiten.

Antzoki ta zine jaubeak eztabe poztazun aundiagaz artuko nire gurari au, baña gizonak, errazoyan jarri zaite ze, ba zurontzako ainbat eguraldi on izan da aspaldiyan, ta orain geuk bere zeozer bear dogu, ez dana zeurok, ta geu lau azurregaz itxi.

Dana dala Jaungoikoak gura dauena izan daitela. ¡Eroapen andiagorik!...

GAUBONAK

Laster doguz bein onezkeron. Beste illebete barru, Gaubonatan sartuta gagoz. Ezaun da, ba, Bilbo'n ikusten dira salokiak, apainduten zelan asi diran egun orretarako gauzakaz. Eurroi saltzalliak be etorri dira euron txartes labur ta guzti; atadi bat edo besten asi dira euren gozuok salduten, ume ta nagosien poztasunerako.

Osasun onagaz, txindi ugaria, edo beintzat, olango, neurriz ganeko, zeozertxu egiteko bestegaz, ta Jaungoikoaren laguntasunagaz. Gaubon onak igaro leiz, baña zenbat gizajo dagoz, zer jan eztaukienak. Irakurlea erruki orreikaz, batez bere orretan egun ospetxuotan.

KILI-KILI

Gobernadore bat erri bat ikertuten joan zan. Alkatea itzaldia egiten egoala, asto bat arrantzaka asi zan.

—¡Izildu deitela asto ori! esan eban gobernadoreak.

Alkatea bildurtuta izilduten da, ta dinotso gobernadoreari: jauna, niri diñost?

—Ez besteari, darantzutso gobernadoreak.

IZILIK

Azpaldion izilik dagoz erri onetako euskel-idazleak. ¿Zer yazoten da "Erri" adiskidea? Zu zaran bizkorragaz, arritutekoa da, zeure iziltasuna. Ta "Kurloya"-ri? Abestuteak darotzu azti dana ala? Abestu zeozer idazten be, bizi bazara ala ez jakin daigun.

Lexona'ko "Bestea" be izil dabil azpaldion. Zeozer gauza on erabili bear dau oingoan, ta bildui izan bear dau, geuk jakin eztaigun. On egin daitzula, ta idatzi zeozer, besteok be, ludi onetan gagoz ondiño Jaungoikoari eskerrak eta.

TROKATIKO.

ZEANURI

ERIOTZA

Egilleor auzunian il zan eguestenian Egilleor't. Fausta (G. B.). Laguntzen dautse atsekabean sendiari da otoi bere alde.

Undurraga'ko auzunian Felis Urritxi'ko txarto dago gexorik.

EGUALDIA TA NASTE

Euria be ugari egin dau baña oraiu axe epelak San Martin'en udea esaten dabe. Urtero egiten dabela ta aurten be eldu yaku artoak ia batu dire; da orain gari eraite dabil jentea. Egualdi iragarlea gexo-samar dabil; baña Andres Zulaiber-bekoak esan ei eban lengo auriakaz zelan ain ekatx gogorra emen da.

DEUN ANDER

Arterri'ko auzunian urtero lez ospatuko da Ogaragotiko auzuneko ermitan jaupa txonitzagaz egongo da, datorren astean bere egunian.

"EUZKEREA"

Eldu yaku illa one yagokona guztiz dotore aurreko aldian gure irakasle'en argazki ederragaz. Zorionak egille'oi.

EDARIAKAZ KONTUZ...

Mutu egiten ditu mutu eztirenak
berbaz ipinten ditu mutu direanak,
Naiko milagro daba edari larrenak.
(Auxe entzun neutson emengo zar bati)

esakun zarra dala.

Alan ba lengo igandean edo lar edanda orko Bide-bietako Santiago Ruiz mutil gazte bat emengo txirotegira ekarri eben, bere lagunak da osalari emengo Ibarrola jaunak esan eban onein gexoa zigortuta kentzen dala, atzera ta aurrera aurok ibili barik. (Ederto esana).

Lengo igandean bersoak ekarri eustiezan neska-mutillek urrengorarte ezin izango dala ta oneik liburu batetik artu dodaz.

Baserrietan ezkonduteko
etzaguntzara semea
euki bear da sasi-letradu
guztiak dauken lemea
ta ez atzeratu diruagatik
bein artu ezkero temea.

Mutil gazteak esaten dautse
euren naitasuna neskai,
onek emoten dabe baietza
pozez beterik mutillai:
ta ordurik gora neke gogorra
Jatorke biai.

Alan zapatu-gau baten doa
senargei ona gerturik
ardao ta guzti lagunanera,
zein dagoan apaindurik
amar orduak emon dabela
ezin kenduta burutik.

Ateko ots batek esaten deutso
mutila eldu dala atera:
poz andiagaz eroaten dau
Aita ta Amanen aurrera
ta olan dagoz sendi batelez
guztiak dagoz batera.

Eta egun atan abade jaunak
asten dituz euren deyak;
eta dabilzaz eztegurako
batuten aide guztiak.
eta yostunez betetan dira
ezkongeyen etxe biak.

Bilbon barruan erosten dituz
pozarren emaztegeiak
mutilentzako terziopeloa
eta urre-botoi andiak
eta sedazko garriko ederra
lodi daukazana ariak.

Zapatu baten lagun askogaz
doaz goizean goizetik
neska guztiak andrageiagaz
isildu barik aurreti,
eta mutillak senargeiagaz
zantzoka nesken atzetik.

Ezkongei biak egoten dira
abadearen aurrean
lotsaz beterik, baña neskea
begi biakaz lurrean
eta esateko gero bayetza
eztauko miñik urrean.

Egonezkero baserrietan
eztegueten ogia
gatz bako okela eta ardao baltz
edo txakolin gorria,
eztegukoak egoten dira
iritxi ezinik zoria.
Aide bakotxak agindutén dau
edo garia edo artoa
ezkon-barriak bizi daitezan
beti dabela Pazkoa,
ogia yaten edo berorik
sutan erreko taloa.

BASERRITAR BAT.

OÑATIRUNTZ

Itz-ordezkoren estalkiakin
Izkutatu dan Prakazar,
Kukuprakari agirian da
Zar edo gazte ori nor dan.
Nor danik baña zertako bear?
Dakigu dala oñatiar.
Ara, ba, noa beren ondora,
Zer edo zer aitu dezan.

Aloñamendik bere itzalpian
Gordetzen ditun mutillak,
Mutillak dira patxaratsuak
Baita egitetan amotzak.
Noiz edo baña bixkortu ditu
Sugarrak beren barrenak,
Ta dabiltz alkar zirikaturik
Nortzuk diran irtenenak.

Bata bai dala irakaslia,
Apalki dio emengo onek;
Bestiak berriz: "Nik baño, dio,
Dakizu geigo zedorrek".
Abots ederrez abesten duten
Urrezko estarri bi orrek,
Pozian pozez txalotzen ditut
Ezku biyokin neronek.

Nor baño nor dan azkarragua
Erraz agiriko zaigu,
Ez itzetan da bai egitetan
Orok neuritzen baitugu.
Aurrera sutsu, Prakazar gazte,
Geratu arte zeu buru;
Aurrera bere zu, Kukupraka,
Izan zaitezan txapeldun.

Gauz onik iñoiz helu ez dator da,
Jarrai, mutillak, bide ortatik.
Goraldu deigun gure aberria
Ortz gaiñ gaiñian ezarrik:
Jaso dezagun gure euskeria,
Itzkuntz jeitxia zeru goitik,
Eztitsu, goxo, maite, kutuna,
Artu gendun lez amagandik.

PRAKANASAI.

Leed EUZKADI

Ecos de Sociedad

VIAJES

Fueron a Barcelona los señores de Artamendi (D. José Manuel).

—Llegó de Madrid D. Pedro Méndez-Vigo.

—Fué a Barcelona D. Ramón Casado.

—Marchó a Madrid D. Manuel Mereneiano.

—Llegó del mismo punto D. Hipólito Murillo.

—Vino de Palma de Mallorca D. Domingo Sarre.

—Con objeto de asistir a las sesiones del Congreso de Genealogía y Heráldica, se encuentran en Barcelona D. Luis Lezama Leguizamón, el marqués de Tola de Gaitán, D. Alejandro Gaitán de Ayala, vicepresidente de la Comisión Provincial de Vizcaya; D. José Gaitán de Ayala, don Juan Bautista Merino, D. José Antonio Sangróniz y D. Fernando de la Quadra Salcedo, que forman la representación vizcaína de dicho Congreso.

CAROLA

PELUQUERIA DE SEÑORAS

Anuncia a su numerosa y distinguida clientela haberse trasladado a Bilbao, donde ha abierto sus salones, muy especialmente los *lavados de cara*, habiendo cursado estudios, práctica y teóricamente, en la renombrada casa de belleza HELENA RUBINSTEIN, de París, y ofrece su casa en A. de Recalde, 25, 1.º izda. Teléf.º 16.588.

NOTAS TRISTES

Tras de una larga y penosa dolencia ha dejado de existir cristianamente en Pedernales el virtuoso sacerdote don Robustiano de Ortúzar, capellán de la colonia escolar de la Caja de Ahorros Municipal.

La muerte del señor Ortúzar ha de causar un penoso sentimiento en cuantos conocían sus relevantes virtudes y su gran amor al estudio, que dió frutos muy interesantes. Llevado de este amor suyo y de su entrañable afecto a nuestra lengua y a cuanto tuviera un significado racial, escribió una bella obra euzkérica, "Oroigarriak", exponente brillantísimo y delicioso a la vez de la seguridad y el arte con que manejaba nuestro idioma. Realizó también algunos ensayos de teatro euzkérico. En esta labor se mostró como uno de los escritores euzkéricos más brillantes de Vizcaya.

En ningún momento dejó de rendir culto a este amor, y actualmente estaba preparando una monografía histórica de Bermeo, su pueblo natal.

En la colonia escolar de Pedernales, en la que puso sus fervorosos entusiasmos, también deja una estela de firmes afectos, que harán imborrable su memoria.

Para nosotros constituye un dolor profundo la pérdida de este sacerdote virtuosísimo, hombre bueno y vasco ejemplar, que supo enaltecer esta condición de manera tan fehaciente.

A las incontables oraciones que en estos momentos se elevarán a Dios en súplica del descanso eterno para su alma, añadimos las nuestras muy fervorosas.

Dios quiso poner a prueba sus virtudes sumiéndole en una larga y penosa enfermedad, y le habrá concedido el premio de la gloria eterna, al que se hizo acreedor.

A toda la familia y amigos, especialmente a su hermano, don Fructuoso, enviamos la expresión de nuestro sentimiento y les acompañamos en su dolor, que es nuestro también, por ser el finado, además, un entrañable amigo.

—Mañana se cumple el undécimo aniversario del fallecimiento de don Luis de Aiuria y Ortiz de Urbina.

Con este motivo reiteramos nuestro pésame a la estimada familia del finado, especialmente a su viuda, doña Dolores de Garagorri, y renovamos nuestras oraciones por el eterno descanso de su alma.

La apoplejía como consecuencia de la presión arterial

Cuando un individuo de constitución pletórica, y ya en su juventud empieza a sentir las molestias de la gordura precoz, se adivina fácilmente que en su organismo no se cumple la ley del recambio. Es ello la evidencia de que ciertos residuos de la combustión no son eliminados y anídanse en los antros misteriosos de las arterias, produciendo su endurecimiento; también la lenta intoxicación de la sangre. En este caso, si no se combate a tiempo tan grave peligro, los vasos sanguíneos que distribuyen el elemento vital pierden la elasticidad necesaria y obligan al corazón a esfuerzos imponderables, que pueden conducir a la rotura de alguna arteria, provocando el ataque apoplético.

¿El remedio? Aparte que un régimen dietético es imprescindible, precisa además un disolvente que destruya los tóxicos tranformados en ácido úrico, y los arrastre hacia la orina. Este destructor inocuo que purifica la sangre y aligera las arterias es el Uromil: por su virtud, los de tendencia obesa, candidatos a la apoplejía, predispuestos al artritismo, reuma, gota, mal de piedra, se verán libres de tanta calamidad usando en varios períodos del año este prodigioso disolvente.

Ilustra los anteriores conceptos la siguiente opinión medical: "El Uromil es uno de los preparados mejores que posee la farmacopea moderna para combatir el artritismo en todas sus manifestaciones: reuma, gota, presión arterial, etc., y en todos los casos que lo he empleado obtuve resultados sorprendentes por la eficacia y rapidez de su acción."

Dr. Antonio Andó
Del Policlínico Umberto I, Roma

Grania Avícola

VILLA COSARES (EN ALZA)

Cuatro primeros premios y campeonato en el último concurso celebrado en Madrid. Especialidad en las razas "Leghorn" blanca, "Wiandotte" blanca y "Rhode Island" roja. Se venden pollas en plena puesta y gallitos reproductores.

Segundo Cosares. San Martín, 24, 3.º
Teléfono 13.241.—San Sebastián.